

ЛИТОВСКІЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

8.

KURYER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 27-го Января — 1839 — Wilno. Piątek. 27-go Stycznia.

ВНУТРЕННІЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 19-го Января.

Въ минувшее Воскресенье Графиня Росси, супруга Чрезвычайнаго Посланника и Полномочнаго Министра Е. В. Короля Сардинскаго, имѣла честь представляться Ея Императорскому Величеству Государынѣ Императрицѣ и потомъ Ея Императорскому Высочеству Великой Княжнѣ Маріи Николаевнѣ, въ Собственномъ Ея Императорскаго Величества Дворцѣ. (Спб. В.)

Высочайшею Грамотою отъ 31 Декабря, Сенаторъ Генераль-Лейтенантъ Горголи, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго Ордена Бѣлаго Оrlа.

— Высочайшею Грамотою отъ 31-го Декабря, Тайный Совѣтникъ, Сенаторъ Грузинскій Царевичъ Багратъ Георгиевичъ, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Императорскаго и Царскаго Ордена Бѣлаго Оrlа.

— Высочайшею Грамотою, 10-го Января, Всемилостивѣйше пожалованъ Кавалеромъ Ордена С. Станислава 1-й степени, Директоръ Канцеляріи Капитула Россійскихъ Императорскихъ и Царскихъ Орденовъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Киселевскій. (Р. И.)

— Высочайшими Грамотами, 27 Декабря, Всемилостивѣйше пожалованы Кавалерами: Ордена Св. Владимира 2-й степени, Владимирскій Гражданскій Губернаторъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Куртуа, и Ордена Св. Анны 1-й степени, Пензенскій Гражданскій Губернаторъ, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ Пангулидзе.

— Статсъ-Секретарю, Тайному Совѣтнику Барону Корфу, Всемилостивѣйше повелѣно (1 Января) быть Государственнымъ Секретаремъ.

— Причисленному къ Министерству Внутреннихъ Дѣлъ, Дѣйствительному Статскому Совѣтнику Николаю Сушкову, Всемилостивѣйше повелѣно (20-го Декабря) быть въ должности Минскаго Гражданскаго Губернатора.

— Правительствующій Сенатъ слушалъ рапортъ Г. Министра Финансовъ, при которомъ представляетъ, для зависающаго распоряженія, списокъ съ Высочайше утвержденного, въ 27-й день минувшаго Ноября сего 1838 года, мнѣніе Государственнаго Совѣта, слѣдующаго содержанія: Государственный Совѣтъ, въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, разсмотрѣвъ представленіе Министра Финансовъ, послѣдовавшее по случаю указа 5-го Департамента, Правительствующаго Сената, отъ 7-го Мая сего года, по дѣлу купца Голида, о правѣ лицъ низшихъ торговыхъ сословій на учетъ (дискондировку) векселей, согласно его заключенію, между прочимъ, *либнѣиз* полагая: въ 308 статьѣ Свода Законовъ Т. XI Уст. и Учрежд. торговыхъ, пояснить, что съ правомъ передачи векселей соединено и право принимать ихъ въ учетъ, за условленный съ векселедержателемъ платежъ, и что право сіе принадлежитъ всѣмъ тѣмъ ли-

WIAOMOŚCI KRAJOWE.

Sankt-Petersburg, 19-go Stycznia.

W Niedzielę, Hrabina Rossi, małżonka Posła Nadzwyczajnego i Ministra Pełnomocnego Króla Jmci Sardynskiego, miała zaszczyt być przyjętą przez Najjaśniejszą Cesarzową Jej Mość, a potem przez Jej Cesarską Wysokość Wielką Xiężniczkę Maryę, we własnym Jego Cesarskiej Mości pałacu. (G. S. P.)

Przez Najwyższy Dyplomata, 31-go Grudnia, Senator Jenerał-Porucznik Gorgoli, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Cesarского i Królewskiego Orderu Orła Białego.

— Przez Najwyższy Dyplomata, 31 Grudnia, Radzca Tajny, Senator Carewicz Gruziński Bagrat Georgiewicz, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Cesarского i Królewskiego Orderu Orła Białego.

— Przez Najwyższy Dyplomata, 10-go Stycznia, Najłaskawiej mianowany Kawalerem Orderu Sw. Stanisława 1-go stopnia, Dyrektor Kancellacyi Kapituły Rossyjskich Cesarскихъ i Królewskich Orderow, Rzeczywisty Radzca Stanu Kisielewski. (R. In.)

— Przez Najwyższe Dyplomata, 27-go Grudnia, Najłaskawiej mianowani Kawalerami: Orderu Sw. Włodzimierza 2-go stopnia, Włodzimierski Cywilny Gubernator, Rzeczywisty Radzca Stanu Kurтуа, i Orderu Sw. Anny 1-go stopnia, Penzeński Cywilny Gubernator, Rzeczywisty Radzca Stanu Panczulidzew.

— Sekretarzowi Stanu, Radzcy Tajnemu Baronowi Korfowi, Najłaskawiej rozkazano (1 Stycznia) byđz Sekretarzem Państwa.

— Przyłączonemu do Ministerium Spraw Wewnętrznych, Rzeczywistemu Radzcy Stanu Mikołajowi Suшкову, Najłaskawiej rozkazano (20 Grudnia) byđz w obowiązku Mińskiego Cywilnego Gubernatora.

— Rządzący Senat słuchali raportu P. Ministra Skarbu, przy którym przedstawia, dla zależącego od niego rozporządzenia, kopią Najwyżej utwierdzonej, 27-go zeszłego Listopada teraźniejszego 1838 roku, Opinii Rady Państwa, w brzmieniu następującem: Rada Państwa, na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Skarbu, nastąpiło z okoliczności Ukazu 5-go Departamentu Rządzącego Senat, pod dniem 7-m Maja roku teraźniejszego, w sprawie kupca Golidaja, o prawie osób niższych stanów handlowych na potrącanie (dyskont) wexlow, zgodnie z jego wnioskiem, między innemi, przez opinię postanowiła: w 308 artykule Połączenia Praw, T. XI Ustaw i Urządzeń handlowych, objaśnić: że z prawem przelewu wexlow połączone jest i prawo przyjmowania ich do potrącania, za umówioną z właścicielem wexlu płać, i że prawo to należy do wszystkich tych osób, które, na podstawie 299 artykułu Ustawy handlowej, mogą

цамъ, которыя на основаніи 299 ст. торговаго устава, могутъ обдѣлываться векселями. Мнѣніе сіе Высочайше утверждено 27 Ноября 1838 года. (Опублик. 27-го Декабря 1838 года.) (С. В.)

— По Указу Его Императорскаго Величества Правительствующій Сенатъ слушалъ рапортъ Г. Министра Внутреннихъ Дѣлъ, при которомъ представилъ Правительствующему Сенату, для распубликованія Высочайше утвержденное 27-го минувшаго Ноября мнѣніе Государственнаго Совѣта о порядкѣ опредѣленія наказаній Евреямъ за подговоръ военнотружениковъ изъ Евреевъ же къ уклоненію отъ службы или за способствованіе къ тому. *Въ означенномъ мнѣніи Государственнаго Совѣта изображено:* Государственный Совѣтъ въ Департаментѣ Законовъ и въ Общемъ Собраніи, рассмотрѣвъ представленіе Министра Внутреннихъ Дѣлъ о порядкѣ опредѣленія наказаній Евреямъ, подговаривающимъ военнотружениковъ изъ Евреевъ же къ уклоненію отъ службы, или способствующимъ къ тому, и находя въ предположеніи семь мѣръ, принимаемую, по мѣстнымъ обстоятельствамъ, для обузданія Евреевъ въ такомъ преступленіи, которое, какъ удостовѣряетъ мѣстное Начальство, становится между ними частымъ, *положилъ:* въ дополненіе Свода Законовъ Тома IV Прилож. къ ст. 12 рекрутскаго устава пункта 78 и Тома XV Свода Законовъ Уголовныхъ статьи 415, постановить слѣдующее: 1) Евреевъ подговаривающихъ единоплеменниковъ своихъ къ побѣгу изъ службы, или способствующихъ имъ укрываться, отдавать самихъ въ рекруты, по распоряженію Губернскихъ Правленій, — когда будетъ въ томъ собственное сознаніе виновныхъ, или явные и законныя улики, — безъ приговора суда. Въ противномъ случаѣ Губернское Правленіе, по силѣ 326 ст. учрежденій Губернскихъ (Св. Зак. Томъ II), должно обращать дѣло къ судебному разбору въ установленномъ порядкѣ. 2) Судебному же разбору должны подлежать подобныя дѣла и тогда, когда виновный Еврей, за неспособностію къ военной службѣ, будетъ подлежать, по общему въ подобныхъ случаяхъ установленію закона, — смотря по мѣрѣ вины, — ссылкѣ на поселеніе, или въ каторжную работу. *На мнѣніи семь написано:* Его Императорское Величество воспользовавшееся мнѣніе въ Общемъ Собраніи Государственнаго Совѣта о порядкѣ опредѣленія наказаній Евреямъ, подговаривающимъ военнотружениковъ изъ Евреевъ же къ уклоненію отъ службы, или способствующимъ къ тому, — Высочайше утвердить соизволивъ и повелѣвъ исполнить. *Предсѣдатель Государственнаго Совѣта Графъ И. Василычъковъ.* 27 Ноября 1838. Приказали: О семъ Высочайше утвержденномъ Его Императорскимъ Величествомъ мнѣніи Государственнаго Совѣта, для свѣдѣнія и надлежащаго исполненія, дать знать указами всемъ Губернскимъ Правленіямъ, Правительствомъ и Военнымъ Канцеляріямъ; а въ Святѣйшій Правительствующій Синодъ, во всѣ Департаменты Правительствующаго Сената и Общія оныхъ Собранія сообщить свѣдѣнія и припечатать въ первую часть издаваемыхъ при Правительствующемъ Сенатѣ собраній указовъ. (По 1-му Департаменту.) (Опублик. 30-го Декабря 1838 года.)

Въ Пятницу, 30 минувшаго Декабря, Главный Педагогическій Институтъ торжествовалъ окончаніе втораго своего курса публичнымъ собраніемъ, въ присутствіи Г. Министра Народнаго Просвѣщенія и многочисленныхъ посѣтителей. По открытіи засѣданія, Г. Профессоръ Лоренцъ прочелъ на Латинскомъ языкѣ рѣчь: „De instituendis historiae Studiis“; потомъ Г. Профессоръ Жилле рѣчь на Французскомъ языкѣ: „Sur les avantages de l'instruction et de l'éducation publiques“; а Г. Профессоръ Устряловъ рѣчь на Русскомъ языкѣ: „Исследование вопроса, какой мѣсто въ Русской Исторіи должно занимать Великое Княжество Литовское“. Для рѣшенія этого вопроса почтенный Профессоръ старался объяснить: 1) Что такое было Литовское Княжество, какъ возникло оно въ видѣ самостоятельнаго Государства, какъ утратило свою самостоятельность и подпало чуждому вліянію; 2) Какъ смотрѣли на него Московскіе Государя во времена его величія и паденія; 3) Какъ понимали его современные писатели Русскіе и Польскіе до конца XVII вѣка и 4) Что думали объ немъ позднѣйшіе Историки наши, имѣвшіе всѣ средства изображать связь событій, причинъ, слѣдствій и отношеній.

По окончаніи этой рѣчи, заслужившей какъ и объ предыдущія, полное одобреніе многочисленныхъ слушателей, воспитанники Главнаго Педагогическаго Института пропѣли духовный гимнъ, въ продолженіе котораго посѣтители осматривали разставленные на столахъ прекрасныя опыты ихъ въ рисованіи. Наконецъ Ученый Секретарь Главнаго Педагогическа-

го обowiązywacъ się weksłami. Opinia ta Najwyżej utwierdzona 27 Listopada 1838 roku. (Opbl. 27 Grudnia 1838 roku.) (G. S.)

— Wedle Ukazu Jego Cesarskiej Mości Rządzący Senat słuchali raportu P. Ministra Spraw Wewnętrznych, przy którym przedstawił Rządzącemu Senatowi, dla opublikowania Najwyżej utwierdzonej 27-go zeszłego Listopada opinią Rady Państwa, o porządku naznaczania kary na żydów za podmowę także żydów, w wojsku służących, do uchylenia się od służby albo za dopomaganie do tego. W pomienionej opinii Rady Państwa wyrażono: Rada Państwa na Departamencie Praw i na Powszechném Zebraniu, rozpatrzywszy przedstawienie Ministra Spraw Wewnętrznych o porządku naznaczania kary żydom, namawiającym także żydów w wojsku służących do uchylania się od służby, albo dopomagającym do tego, i znajdując w projekcie tym środek, przedsiębrany, z okoliczności miejscowych, dla poskromienia żydów w tém przestępstwie, które, jak zapewnia Zwierzchność miejscowa, zdarza się między nimi często, *postanowiła:* na dopełnienie Połączenia Praw Tomu IV dodatku do artykułu 12-go ustawy rekruckiej punktu 78 i Tomu XV Połączenia Praw Kryminalnych artykułu 415-go, postanowić, co następuje: 1) Żydów, poddawiających swoich współrodaków do ucieczki ze służby, albo pomagających im do ukrywania się, oddawać samych w rekruty, z rozporządzenia Rządów Gubernialnych, — jeżeli w tém będzie własne zeznanie winnych, lub jawne i prawne przekonanie, — bez wyroku Sądu. W razie przeciwnym Rząd Gubernialny, na mocy 326 artykułu Urządzeń Gubernialnych (Połączenie Praw Tom II), powinien oddawać sprawę pod rozbiór sądowy porządkiem ustanowionym. 2) Także sądowemu rozbiorowi powinny podlegać podobne sprawy i wtedy, kiedy żyd winny, dla nieposobności do służby wojskowej, będzie ulegał, podług ogólnego w takich zdarzeniach postanowienia prawa, — uważając na stopień winy, — zesłaniu na zaludnienie, albo do ciężkich robot. *Na tej opinii napisano:* Jego CESARSKA MOŚĆ nastąpi opinią na Powszechném Zebraniu Rady Państwa, o porządku naznaczania kary na żydów, poddawiających także żydów, w wojsku służących, do uchylania się od służby, lub pomagających do tego, — Najwyżej utwierdzić raczy i rozkazać wykonać. *Prezydent Rady Państwa J. Wasilezychów.* 27 Listopada 1838 r. Rozkazał: O tej Najwyżej utwierdzonej przez Jego CESARSKĄ MOŚĆ opinii Rady Państwa, dla wiadomości i należytego wypełnienia, dać wiedzieć przez ukazy wszystkim Rządom Gubernialnym i Kancellaryom Wojskowym; a do Najświętszego Rządzącego Synodu, do wszystkich Departamentów Rządzącego Senatu i Ogólnych ich Zebrań przedstawić uwiadomienia i wydrukować w pierwszej części wydawanego przy Rządzącym Senacie zbioru ukazów. (Z 1-go Departamentu.) (Opublik. 30-go Grudnia 1838 roku.)

W Piątek, d. 30-go zeszłego Grudnia, Główny Instytut Pedagogiczny uroczysto obchodził ukończenie drugiego kursu swojego przez publiczne posiedzenie, w obecności P. Ministra Narodowego Oświecenia i gości licznie zebranych. Po zagajeniu posiedzenia, P. Professor Lorenz przeczytał w języku łacińskim mowę: „De instituendis historiae Studiis“; Potem P. Professor Gillet mowę w języku francuskim: „Sur les avantages de l'instruction et de l'éducation publiques“; а P. Professor Ustrjajłow mowę w języku Rosyjskim: „Rozstrząszenie zapytania: jakie miejsce w Historii Rosyjskiej powinno zajmować Wielkie Księstwo Litewskie.“ Dla rozwiązania tego zagadnienia szanowny Professor starał się wyświecić: 1) Czem było Księstwo Litewskie, jak się zamieniło w Państwo udzielne, jak utraciło swą udzielną i obecną uległość wpływowi; 2) Jak patrzali na nie Monarchowie Moskiewscy w czasie jego wielkości i upadku; 3) Jak je uważali współcześni pisarze Rosyjscy i Polscy przed końcem XVII wieku i 4) Co sądzili o nim późniejsi historycy nasi, którzy mieli wszystkie środki do rozstrząsania związku wypadków, przyczyn, skutków i stosunków.

Po ukończeniu tej rozprawy, która, jak i obie poprzedzające, zupełną zjednały pochwałę licznych słuchaczy, uczniowie Głównego Instytutu Pedagogicznego zaśpiewali hymn duchowny, w czasie którego goście oglądali rozłożone na stołach piękne próby ich rysunków. Nakoniec Uczony Sekretarz Głównego Instytutu Pedagogicznego, Zwyczajny Professor P. Obodow-

го Института, Г. Ординарный Профессор *Ободовский*, прочелъ Отчетъ о дѣйствіяхъ Института и началъ его разсмотрѣніемъ отношенія этого Государственнаго учебнаго учрежденія къ потребностямъ народнаго образованія, для того, чтобы по этому можно было судить въ полной ли мѣрѣ оно достигаетъ своей цѣли. „Народъ, лишь только пробужденный къ политической жизни, сказалъ онъ, двигается медленно въ своемъ образованіи. Физическая сила преобладаетъ въ немъ, какъ въ дитяти, надъ нравственною. Величайшія усилія просвѣтитъ массу свѣтло познанія, кажутся сперва ничтожными и, какъ солнечные лучи на малое пространство проникаютъ бездны морскія, такъ свѣтъ наукъ дѣлается сперва достояніемъ только нѣкоторыхъ сословій. Но если масса народа единожды пробудится къ умственной дѣятельности, то народное образованіе идетъ уже само собою безостановочно и быстро, подобно какъ огонь, сперва едва принимающійся и съ усиліемъ раздуваемымъ, вспыхиваетъ и превращается въ неугасимое пламя. Такъ, Мм. Гг., мы живемъ въ это счастливое время, когда наука начинаетъ проникать едва ли не въ всѣ наши Государственныя сословія. Быстрые успѣхи народнаго образованія въ нашемъ отечествѣ начинаютъ уже удивлять западную Европу, какъ доселѣ изумляли ее успѣхи Русскаго оружія. — Великій народъ Русскій сталъ на почетное свое мѣсто только чрезъ непоколебимую вѣрность Церкви и Престолу. Его воспитывали суровая природа, жестокія судьбы, Религія-утѣшительница, законодательство всегда благонамѣренное, сперва тяжкія несчастья, а потомъ благополучіе неизмѣнное. Когда солнце единодержанія согревало Русскую землю, изцѣплялись раны политическаго ея состава, утвердилась безопасность и внутренняя и вѣншая, пробудилась промышленность народная: тогда просвѣщенное правительство хотѣло даровать Русскому народу образованіе чрезъ Училища; но это образованіе не возникло еще изъ народныхъ нуждъ, а потому принималось какъ нѣчто прививное; Училища отставали отъ общегіи и были малочисленны и почти пусты. Нынѣ настало другое время: всѣ сословія видятъ необходимость познанія, всѣ увлечены общимъ воодушевленіемъ; Училища умножаются, наполняются, прииспосабливаются къ общегіи; отъ нихъ требуются познанія общепользныя, они стремятся опередить общегіе, хотѣя имѣть на него вліяніе; изыскиваются уже системы и методы. Вотъ вѣрные признаки, что у насъ возникаетъ нынѣ образованность народная, самобытная, неподдѣльная. — Изъ этого поверхностнаго взгляда на настоящія явленія умственной народной жизни, вы изволите усмотрѣть, Мм. Гг., что Главный Педагогическій Институтъ, между всѣми отечественными учебными заведеніями, имѣетъ преимущественное назначеніе удовлетворять существеннымъ требованіямъ распространяющагося у насъ просвѣщенія; ибо ни одно учебное заведеніе не имѣетъ въ такомъ объемѣ равной съ нимъ цѣли готовить наставниковъ чрезъ практическое упражненіе въ преподаваніи. — Мудрое Правительство, внимательное и къ малѣйшимъ движеніямъ народной жизни, предназначило нынѣ расширить кругъ дѣятельности Главнаго Педагогическаго Института чрезъ учрежденіе при немъ Института втораго разряда, въ которомъ будутъ приготовляться учителя для Уѣздныхъ и приходскихъ Училищъ.”

Потомъ почтенный Профессоръ упомянулъ о перемѣнахъ, происшедшихъ въ Институтѣ въ теченіе втораго курса. 1838 годъ останется навсегда незабвеннымъ для этого заведенія учрежденіемъ кафедръ Россійской Исторіи, общей для всѣхъ факультетовъ. Въ минувшемъ же году Главный Педагогическій Институтъ переведенъ въ новое зданіе „подъ кровъ, созданный рукою Петра Великаго,” какъ выразился Г. *Ободовскій*, „въ колыбель Русской Педагогіи, гдѣ за тридцать два года учреждено было и процвѣтало подобное по цѣли заведеніе, ему соименное.” — Двое изъ членовъ Института, именно Инспекторъ Г. *Буссе* и Адъюнкты по Латинской Словесности Г. *Гафнеръ*, оставили его: оба они опредѣлены Директорами Гимназій, первый 3-й Ст. Петербургской, а второй Дерптской.

Въ продолженіе втораго курса, какъ и въ послѣдніе три года перваго, Главный Педагогическій Институтъ содержалъ въ себѣ три отдѣленія: *Младшее*, которое составляетъ приготовительное для Института заведеніе; *Среднее*, гдѣ преподается предварительный къ слушанію высшихъ наукъ курсъ и *Высшее*, гдѣ Студенты слушаютъ окончательный курсъ. Въ Младшемъ отдѣленіи, кромѣ Законоучителя и учителя рисованія, особыхъ преподавателей не положено. Всѣ предметы преподавались въ немъ по-очередно Студентами, подъ руководствомъ Гг. Дѣ-

ски прочитавъ справочданіе з дѣлаиъ Института и rozpoczął je od obejrzenia stosunków tego uczącego zakładu Państwa do potrzeb narodowego ukształcenia, dla tego, ażeby można było ztąd sądzić, azali w zupełnej mierze zakład ten cel swój osiąga. „Narod, tylko co obudzony do życia politycznego, powiedział mówca, powoli w swoim postępie kształceniu się. Siła fizyczna góruje w nim, jak w dziecięciu, nad siłą moralną. Największe usiłowania, oświecić masę światłem umiejętności, zdają się naprzód mało znacznemi, i jak promienie słońca na małą przestrzeń przenikają przepaści morza, tak światło nauk staje się z początku własnością niektórych tylko stanów. Ale jeżeli masa narodu raz się przebudzi do czynności umysłowej, wtedy publiczne oświecenie postępuje już o swej mocy nieustannie i szybko, podobnie jak ogień, zaledwo spoczątku zajmujący się i usilnie rozniecany, wybuchu i zamienia się w płomień nieugaszony. Tak MMPP., żyjemy w tym szczęśliwym czasie, kiedy nauka zaczyna przenikać prawie do wszystkich stanów Państwa. Szybkie postępy narodowego oświecenia w ojczyźnie naszej, zaczynają już zadziwiać Europę zachodnią, jak ją dotąd zdumiewały powodzenia oręża Rossyjskiego. — Wielki naród Rossyjski stanął na poważném miejscu swoim tylko przez niezachwianą wierność dla Cerkwi i Tronu. Wychowywały go surowa natura, okrutne przeznaczenia; Religia-pocieszycielka, prawodawstwo zawsze dobro na celu mające; naprzód wielkie nieszczęścia, a potem stateczna szczęśliwość. Kiedy słońce jedynowładztwa ogrzało ziemię Ruską, zagoiły się rany politycznego jej ciała, utwierdzone zostało bezpieczeństwo i wewnętrzne i zewnętrzne, obudził się przemysł narodowy; wtedy Rząd oświecony znalazł czas, udarować naród Rossyjski ukształceniem przez Szkoły; ale to kształcenie nie wynikało jeszcze z potrzeb narodowych, dla tego też przyjmowało się, jakby co zaszczepionego; Szkoły niedorównywały postępowi życia społecznego i były nieliczne i prawie próżne. Teraz inny czas nastał: wszystkie stany widzą konieczną potrzebę nauk; wszystkie idą za powszechném natchnieniem; Szkoły pomnażają się w liczbie, zaludniają się, coraz więcej stają się stosowniejszemi do potrzeb życia społecznego; od nich wymagane są nauki powszechnie użyteczne, one starają się wyprzedzić życie społeczne, wpływać chcą na nie; już się wynajdują systemata i metody. Otoż niezawodne oznaki, że u nas powstaje teraz ukształcenie powszechne narodowe, własne swoje, nieprzysposobione. — Z tego powierzchownego poglądu na obecne fenomena umysłowego życia narodowego, zapewne ujrzyście MMPP., że Główny Instytut Pedagogiczny, między wszystkimi ojczystymi zakładami uczącymi, ma celuięsze przeznaczenie, zadość czynić istotnym potrzebom rozszerzającego się u nas oświecenia; żaden bowiem zakład uczący nie ma w takiej objętości równego z nim celu przysposabiania nauczycieli przez praktyczne ćwiczenia w wykładaniu nauki. — Rząd mądry, baczący na najmniejsze nawet ruchy życia narodowego, zamierzył teraz powiększyć obręb czynności Głównego Instytutu Pedagogicznego przez założenie przy nim Instytutu drugiego rzędu, w którym będą się sposobili nauczyciele dla Szkół Powiatowych i Parafialnych.”

Potém szanowny Professor mówił o odmianach, zasłanych w Instytucie w przeciągu drugiego kursu. Rok 1838 będzie nazawsze pamiętnym dla tego zakładu przez ustanowienie katedry Historii Rossyjskiej, wszystkimi fakultetom wspólnej. W przeszłym także roku Główny Instytut Pedagogiczny przeniesiony został do nowego gmachu „pod dach, ręką Piotra Wielkiego zbudowany”, jak powiedział P. *Obodowski*, „do kolebki Pedagogii Rossyjskiej, gdzie przed trzydziesto dwiema laty został założony i kwitnął zakład wspólny z nim imienia i celu.” — Dwaj Członkowie Instytutu, mianowicie Inspektor P. *Busse* i Adjunkt Literatury Łacińskiej P. *Hafner*, opuścili go: naznaczeni zostali Dyrektorami Gimnazjów, pierwszy 3-go S. Petersburgskiego, a drugi Dorpackiego.

W przeciągu drugiego kursu, jak i w ostatnich trzech latach pierwszego, Główny Instytut Pedagogiczny miał trzy oddziały: *Niższy*, który jest przysposabiającym do Instytutu zakładem; *Sredni*, gdzie się wykładają początkowe kursa dla słuchania wyższych nauk i *Wyższy*, gdzie Studenci słuchają kursu ostatniego. W Niższym oddziale, prócz Nauczycieli Religii i Rysunku, osobnych nauczycieli nie naznaczono. Wszystkie przedmioty wykładane w nim były przez studentów kolejno, pod przewodnictwem PP. Dyrektora i Inspektora. Tym sposobem ci, którzy teraz kursa ukończyli, już przez trzy

ректора и Инспектора. Такимъ образомъ окончившіе нынѣ курсъ уже три года занимались практикою преподаванія прежде вступленія своего въ дѣйствительную службу. — Первый курсъ Главнаго Педагогическаго Института доставилъ учебнымъ заведеніямъ 92 наставника; въ теченіе втораго курса 31 чел. изъ воспитанниковъ и студентовъ опредѣлены учителями; нынѣшній выпускъ состоитъ изъ 31 студента; такимъ образомъ Главный Педагогическій Институтъ образовалъ въ два курса 154 наставника.

„За три года предъ симъ,“ сказалъ Г. Ободовскій въ концѣ своей рѣчи, „я имѣлъ честь излагать начала, на которыхъ основано въ Институтѣ умственное и нравственное воспитаніе. Основныя правила, единожды принятая, доселѣ не измѣнились; стремленіе исполнителей единожды возбужденное важности цѣли, не ослабло, усердіе и любовь къ дѣлу не оскудѣли, теплое чувство благодарности къ Августѣйшему поощрителю всего полезнаго не охладѣло, и какъ могло быть иначе, когда мудрый Уставъ Главнаго Педагогическаго Института исполняется въ точности; когда сей разсадникъ наставниковъ былъ предметомъ постоянного вниманія Г. Министра Народнаго Просвѣщенія, когда благодать отъ Престола обильно на него изливалась, оживляла и одушевляла дѣлателей. Безпредѣльныя чувства благодарности невыразимы; они сливаются въ одной теплой молитвѣ: да сохранитъ Господь Державнаго Савитроносца Россіи!“

Отзывомъ на эти слова былъ хоръ воспитанниковъ, который возгласилъ нашъ народный гимнъ: „Боже, Царя Храни!“

Въ заключеніе акта прочтенъ былъ списокъ Студентовъ, удостоенныхъ наградъ. Золотыя медали получаютъ Студенты: Жиряевъ, Смирновъ 3 и Тихомандрицкій; Серебряныя: Смирновъ 5, Лебедевъ 1 и Максимовъ. (Спб. В.)

ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

Австрія.

Вѣна, 19-го Января.

Кор. Пруссійскій Посланникъ Гр. Мальцанъ, послѣ отсутствія продолжавшагося нѣсколько мѣсяцевъ возвратился вчера къ своему посту.

— По частнымъ донесеніямъ *Силезской Газеты* узнаемъ, что тамъ умеръ отъ воспаления спутникъ Великаго Князя Наслѣдника Всероссійскаго, Князь Ливень, тотъ самый, который прежде былъ Посланникомъ въ Лондонѣ. Отправленный съ этимъ извѣстіемъ курьеръ въ Петербургъ проѣзжалъ чрезъ Вѣну. (А.Р.С.З.)

Германія.

Мюнхенъ, 12-го Января.

Вчера, полномочный посланникъ Императорско-Россійскаго Двора, давалъ обѣдъ Герцогу Максимилиану Лейхтенбергскому, по поводу возвращенія его въ Баварію и обрученія съ Ея Императорскимъ Высочествомъ Великою Княжною Марією Николаевною. Всѣ посѣтителы были въ мундирахъ. Его Свѣтлость Герцогъ Лейхтенбергскій былъ въ мундирѣ Кіевского Гусарскаго полка, котораго онъ есть Шефомъ, и въ Андреевской лентѣ. Россійскій Посланникъ пригласилъ на балъ Баварскихъ Генераловъ и офицеровъ, которые, во время пребыванія Его Императорскаго Величества въ Мюнхенѣ, пожалованы Россійскими Орденами. Сверхъ того присутствовалъ на семъ балѣ также Графъ Ташеръ де ла Пажери, единственный родственникъ Герцога Лейхтенбергскаго, бывшій Адъютантомъ его родителя.

14-го Января.

Завтрашній день, Герцогъ Лейхтенбергскій ѣдетъ, въ сопровожденіи 9-ти особъ, на охоту въ Эйхштедтъ. Предъ отъѣздомъ своимъ въ Россію, Герцогъ еще разъ посѣтитъ этотъ городъ, гдѣ для него будетъ приготовлено угощеніе. (О.Г.Ц.П.)

16-го Января.

Е. Кор. Выс. Наслѣдный Принцъ намѣренъ провести послѣдніе дни карнавала въ Римѣ. Е. Кор. Выс. взялъ отпускъ на 10 мѣсяцевъ, по сему заключаютъ, что онъ изъ Италіи отправится въ путь въ Грецію и Египетъ. Король также отправится въ Италію, именно въ половинѣ будущ. мѣсяца; отсутствіе его будетъ продолжаться шесть мѣсяцевъ. Прочіе члены Кор. Фамиліи остаются къ лѣту столицу, а фамилія Герцога Лейхтенбергскаго отправится съ Принцемъ Максимилианомъ въ Петербургъ.

— Нѣкоторые полки подали въ военное Министерство прошенія о дозволеніи передачи однодневнаго жалованья къ складкѣ на памятникъ для Князя Вреде. Король несогласился на то и велѣлъ объявить, что уже прежде, и еще при жизни Фельдмаршала, онъ рѣшилъ собственнымъ иждивеніемъ воздвигнуть покойному памятникъ.

Лета zajmowali się praktyką wykładania nauk przed swoim wejściem do rzeczywistej służby. — Pierwszy kurs Głównego Instytutu Pedagogicznego dostarczył zakładom edukacyjnym 92 nauczycieli; w przeciągu drugiego kursu 31 z wychowalców i studentów wysłano na nauczycieli; teraz ukończyło nauki 31 studentów; tym sposobem Główny Instytut Pedagogiczny ukształcił w ciągu dwóch kursów 154 nauczycieli.

„Przed trzema laty“, powiedział P. Obodowski pod koniec swojej mowy, „miałem honor wyłożyć zasady, które obrano w Instytucie za osnovę wychowania umysłowego i obyczajowego. Zasadnicze prawidła, raz przyjęte, dotąd się nieodmieniły; usiłowanie wychowalców raz obudzone ważnością celu, niezmienniejszy się, gorliwość i zamiętowania w pracy nie upadły, gorące uczucie wdzięczności ku Najjaśniejszemu Opiekunowi, wszystkim co jest pożytecznem, nie ostygło, i jakże mogło stać się inaczej, kiedy mądra Ustawa Głównego Instytutu Pedagogicznego wypełniana jest najściślej; kiedy ten rozsądnik nauczycieli był przedmiotem nieustannej pieczy P. Ministra Narodowego Oświecenia, kiedy taki tron obficie nań spływał, ożywiał i orzeźwiał pracowników. Nieograniczone uczucia wdzięczności niepodobne są do wyrażenia; jednoczą się one w samej tylko gorącej modlitwie: Panie! zachowaj Potężnego Oświeciciela Rosyi!“

Odgłosem tych wyrazów był chór wychowalców, który zaśpiewał nasz hymn narodowy: „Boże zachowaj Króla.“

Na zakończenie aktu przeczytana została lista studentów, uznanych godnymi nagród. Medale złote otrzymują studenci: Żyriszew, Smirnow 3-ci i Tichomandrycki; srebrne: Smirnow 5-ty, Lebediew 1-szy i Maksimow. (G.S.P.)

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

AUSTRIA.

Wiedeń, 19-go Stycznia.

Posel Kr. Pruski Hr. Maltzan, wczora powrócił do swojego urzędowania po kilku-miesięcznej nieobecności.

— Podług prywatnych wiadomości *Gazety Szląskiej* donoszą z Rzymu, że spółtowarzysz podróży Wielkiego Xięcia Następcy Rosyjskiego, Xiążę Lieven, ten sam, który był dawniej Posłem w Londynie, umarł tam na zapalenie. Wysłany z tą wiadomością goniec do Petersburga, przez Wiedeń już przejeżdżał. (A.P.S.Z.)

NIEMCY.

Monachium, 12-go Stycznia.

Pełnomocny Minister Rosyjski przy tutejszym dworze, dawał wczora świetny obiad Xięciu Maksymilianowi Leuchtenbergskiemu, z powodu jego powrotu do Bawaryi i zaręczyn z Jej Cesarską Wysokością Wielką Xiężniczką Maryą. Wszyscy goście byli w mundurach. Xiążę Leuchtenbergski, miał na sobie mundur kijowskiego pólku huzarów, którego jest szefem, i wstęgę orderu S. Andrzeja. Minister Rosyjski zaprosił wszystkich Jeneratów i Oficerów bawarskich, którzy podczas pobytu Najjaśniejszego Cesarza w Monachium, otrzymali ozdoby Rosyjskich orderów. Prócz tych, znajdował się także Hrabia Tascher de la Pagerie, jedyny krewny Xięcia Leuchtenbergskiego i były Adjutant jego dostojnego ojca.

Dnia 14.

Jutro, Xiążę Leuchtenbergski ndaje się, z 9 osobami na polowanie, do Eichstädt. Xiążę, przed odjazdem do Rosyi, zwiedzi raz jeszcze pomienione miasto, gdzie dla niego przygotowana będzie wielka uczta.

Dnia 16.

J. K. W. Królewicz Następcą Tronu, postanowił podobno przepędzić ostatnie dni karnawału w Rzymie. J. Kr. W. wziął urlop na dziesięć miesięcy, wnosząc więc, że ze Włoch uda się w podróż do Grecyi i do Egiptu. Król pojedzie także do Włoch, co dopiero około połowy przyszłego miesiąca nastąpi; nieobecność N. Pana trwać będzie przez sześć miesięcy. Reszta Królewskiej rodziny opuści stolicę na lato, a rodzina Xięcia Leuchtenbergskiego, uda się wraz z Xięciem Maksymilianem do Petersburga.

— Niekóre pólki podały do Ministerstwa wojny prośby o pozwolenie złożenia jednodziennego żołdu do składki na pomnik ś. p. Xięcia Wredego. Król nie pozwolił na to i kazał oświadczyć, że dawno już, bo jeszcze za życia Feldmarszałka, powziąwszy zamiar podobny, każe dla nieboszczyka swym własnym kosztem pomnik wystawić.

— Изъ Регенсбурга уведомляютъ: „Акція Езуитовъ весьма плохи. Известный здѣшній проектъ, чтобы поселить Езуитовъ въ Ландсбергъ посредствомъ акцій по 500 флор., не имѣетъ успеха, хотя обещано 12 флор., процента годичнаго дивиденда. Въ самомъ дѣлѣ подписались высшее духовенство и нѣкоторые дворянскія фамиліи извѣстныя по своей приверженности къ Езуитамъ, но общая масса жителей и простой народъ не хотѣтъ о томъ и слышать. (G. C.)

Ганноверъ, 22-го Января.

Ганноверская газета уведомляетъ изъ Паппенбурга: Постройка здѣсь кораблей, еще увеличилась въ прошломъ году. Число корабельныхъ верфей умножилось двумя, такъ что теперь дѣйствуютъ 15 верфей, на которыхъ въ прош. году построено 20 кораблей для плаванія въ морѣ и теперь опять строится 19 для той же цѣли. (A.P.S.Z.)

Д а н і я.

Копенгагенъ, 15-го Января.

Датское правительство, желая содѣйствовать къ прекращенію торгова Неграми, предоставило Французскимъ кораблямъ, стоящимъ близъ острова Бурбонъ, осматривать всѣ Датскія купеческія суда, подозрѣваемые въ этомъ. (O.G.C.P.)

Ф р а н ц і я.

Парижъ, 20-го Января.

Герцогъ Александръ Виртембергскій, 17 ч. вечеромъ съ сыномъ своимъ прѣбылъ въ Тюильери. На пароходѣ *Ramier* превезенъ гробъ съ смертными останками Принцессы Маріи изъ Ливорна въ Тулонъ, гдѣ 15 Января тѣло торжественно поставлено въ церковь.

— Постановлено, что сынъ Принцессы Маріи воспитанъ будетъ въ Парижѣ подъ присмотромъ Королевы; Герцогъ Виртембергскій чрезъ мѣсяцъ возвратится въ Германію.

— *Temps* рѣшительно сегодня объявила, что всѣ слухи о вступленіи Г-на Дюпена въ кабинетъ были ложны и что онъ ни подъ какимъ условіемъ и ни въ какомъ управленіи не хочетъ принимать участія.

— Беспорядки въ окрестностяхъ Ла Рашели еще не прекратились, но напротивъ все болѣе становятся опасными. Крестьяне вездѣ возстали, чтобы воспрепятствовать вывозкѣ хлѣба въ Англію, полагая, что этимъ отклонятъ дороговизну въ своемъ краѣ. Вооруженная сила должна была на многихъ мѣстахъ сдаться мятежникамъ, и теперь отправляютъ изъ ближайшихъ гарнизоновъ значительныя подкрѣпленія въ тѣ окрестности.

— Национальная гвардія Ла Рашели распущена.

21-го Января.

Король вчера въ 8½ час. вечера принималъ большую депутацію Палаты Депутатовъ, уполномоченную къ поднесенію адреса въ отвѣтъ на тронную рѣчь. Президентъ Дюпенъ прочелъ адресъ, на который онъ началъ Король слѣдующимъ образомъ: „Господа Депутаты! Съ искреннимъ удовольствіемъ принимаю подносимый Вами адресъ отъ имени Палаты Депутатовъ. Я до глубины проникнутъ былъ движеніемъ склонившимъ Палату, отправиться ко Мнѣ вмѣстѣ въ то время, какъ она узнала о несчастіи поразившемъ Меня въ вожделѣнныхъ Моихъ чувствахъ. Я слишкомъ тогда былъ потрясенъ, чтобы могъ вамъ высказать, сколько Моя фамилія и Я тронуты были участіемъ, которое вы оказали въ нашей скорби, и потому Я чувствую сегодня истинное утѣшеніе, изъясняя вамъ это теперь и благодаря васъ за это. Я также душевно чувствую нужду, объявить вамъ, сколько умѣю цѣнить увѣренія, которыя вы Мнѣ повторите здѣсь. Никогда не было столько нужно согласіе между великими Государственными властями, чтобы каждая изъ нихъ могла, соответствовать цѣли своего установленія. При этомъ согласіи, при этомъ содѣйствіи мы успѣемъ обезпечить отъ всякаго нападенія выгоды, которыми пользуется теперь Франція и доставить имъ твердость того мирнаго и спокойнаго состоянія, которое всегда есть существеннымъ основаніемъ общественнаго благоденствія. Поздравляя васъ съ новою славою, которую присоединили наши храбрыя морскія силы на стѣнахъ Санъ Жуанъ д'Уллоа къ Французскому флагу, благодарю васъ, что вы принимаете участіе въ благополучіи, которое Я чувствую всегда, когда сыновья Мои приносятъ отечеству свой долгъ и могутъ сражаться за Францію. Я до глубины тронутъ новыми доказательствами любви и довѣрія съ которыми Палата окружаетъ любя и доверія съ которыми Мнѣ повторить это, и изъяснить съ Моей стороны Мою безпредѣльную привязанность и увѣрить ее, сколько Я благодаренъ за желанія, которыя изъ-

— Доносъ изъ Ратисбона: „Акцые jezuitów bardzo lichy stoją. Wiadomy projekt tutejszy, ażeby usadowić Jezuitów w Landsbergu za pomocą akcji po 500 florenów, nie znajduje żadnego postępu, chociaż zapewniono w nim 12 fl. prent. z rocznej dywidendy. Wprawdzie dali na to swoje podpisy niektórzy wyższego stopnia duchowni i niektóre znakomitsze rodziny szlacheckie, znane z odwiecznego przywiązania do tego zakonu, ale ogólna masa mieszkańców i niższa ludność, nie o tém słyszeć nawet nie chce. (G.C.)

Hannower, 22 Stycznia.

Hannoverska gazeta donosi z Pappenburga: Tutejsze budowanie okrętów, w roku przeszłym jeszcze się powiększyło. Liczba warsztatów okrętowych dwoma powiększoną została, tak, że teraz 15 warsztatów najczynniej jest zajętych, na których, w roku (przesłym) zbudowano 20 okrętów morskich a teraz 19 takichże okrętów, znowu się buduje. (A.P.S.Z.)

Д а н і я.

Копенгага, 15 Stycznia.

Rząd duński, w zamiarze położenia kresu handlowi niewolnikom, upoważnił francuzkie wojenne okręty, stojące przy wyspie Bourbon, do przeglądania, wszystkich statków kupieckich duńskich, na które pada podejrzenie że tym trudnią się handlem. (G.R.K.P.)

Ф р а н ц я.

Парижъ, дня 20 Stycznia.

Xiążę Alexander Wirtembergski ze swym synem d. 17 wieczoremъ przybył do Tuilleryow. Statek parowy *Ramier* przywiozł trunę ze zwłokami Xiężny Maryi z Liworny do Tulonu, gdzie d. 15 Stycznia ciało uroczystie postawione zostało w kościele.

— Postanowiono, że syn Xiężny Maryi wychowany będzie w Paryżu pod okiem Królowej. Xiążę Wirtembergski za miesiąc powróci do Niemiec.

— *Temps* zapewnia dzisiaj, że wszystkie pogłoski o wejściu P. Dupin do gabinetu były fałszywe, i że ten pod żadnym warunkiem do żadnego należeć nie chce zarządu.

— Rozruchy w okolicach La Rochelle, nieustają jeszcze, lecz przeciwnie coraz groźniejszy przybierają charakter. Wszędzie chłopci powstałi dla przeszkodzenia wywozu zboża do Anglii, chcąc przez to zapobiedz drożyznie we własnym kraju. Siła zbrojna na wielu miejscach poddać się musiała burzycielom spokojności, i teraz z poblizej stojących załóg postane będą znaczne posiłki w te okolice.

— Gwardya narodowa w La Rochelle została rozwiązana.

Dnia 21.

Król wczora wieczorem o pół do 9-tej przyjmował wielką deputacyą Izby Deputowanych, której polecono było złożyć J. K. M. address odpowiadający na mowę tronową. Prezydent Dupin przeczytał address, na który Król tak odpowiedział: „Mości Panowie Deputowani! Z żywym zadowoleniem przyjmuję address, który Mi WPP. w imieniu Izby przynosicie. Głęboko przeniknięty byłem tym poruszeniem, które Izbie było powodem, w massie do Mnie się udać, kiedy się dowiedziała o ciocie, który w najdroższe skłonności mię ugodził. Tak byłem wtedy wzruszony, że nie mogłem im wyrazić, jak mocno Ja i moja familia przeniknieni zostaliśmy tym uczestnictwem, któreście WPP. boleści naszej poświęcili, i dla tego dzisiaj prawdziwą znajduję pociechę, gdy to WPP. teraz wyrażam, i dziękuję im za to. Nader mocno ozuję potrzebę, oświadczyć WPP., jak bardzo umiem szacować te zapewnienia, które mi tu ponawiacie. Nigdy zgoda pomiędzy wielkimi władzami Stanu nie była potrzebniejszą, ażeby każdej z nich zapewnić możność, odpowiadania celowi swego ustanowienia. Przez tę zgodę, przez przyłożenie się WPP. potrafiemy korzyści, których Francya teraz używa, od wszelkiego napadu lepiej zabezpieczyć i zapewnić trwałość tego stanu pokoju i spokojności, który zawsze istotną jest podstawą publicznej pomysłności. Kiedy sobie pospołu z WPP. winszuję szczęścia nowej sławy, którą nasi mężni marynarze na wodach San-Juan de Ulloa, dla bandery francuzkiej zjednali, dziękuję WPP., że przyjmujecie uczestnictwo tego szczęścia, które ja za każdym razem czuję, gdy moi synowie ojczyźnie z długu się swego wypłacają i za Francją walczyć mogą. Nowe dowody miłości i ufności, z jakimi Izba kolebkę mego wnuka otacza, mocno mię przenikają. Miło mi jest one powtórzyć i WPP. z mojej strony nieograniczoną moją uprzejmość oświadczyć, a razem ich zapewnić, jak wdzięczny jestem za te życzenia, które dla mojej rodziny i dla mnie okazaliście.“

являетъ она Моей фамиліи и Мнѣ.”

Король потомъ некоторое время бесѣдовалъ съ разными Депутатами и въ 9 час. возвратился въ свои покои. Число членовъ сопровождавшихъ большую депутацию, простиралось до 150. Ни одинъ изъ Депутатовъ коалиціи, кромѣ тѣхъ, которымъ пришлось по жребію, не былъ въ Тюйлери.

— Сегодня всѣ Министры собрались у Гр. Моле, и отправились въ Тюйлери гдѣ происходилъ совѣтъ подѣ председательствомъ Короля.

— Англійская Королева будто написала собственноручное весьма трогательное письмо къ Королеву Французовъ, изъявляя ей душевное сожалѣніе о преждеарменной кончинѣ Принцессы Маріи.

— Прошенія о преобразованіи выборовъ, которые столько расхваливаемы были за некоторое время, вероятно ни разу не удостоятся чести, быть представленными Министрами; по крайней мѣрѣ для разсмотрѣнія оныхъ назначенная Коммиссія, большинствомъ 5 противу 4 опредѣлила, предложить Палатѣ приступить къ обыкновенному порядку.

— Изъ легитимическихъ газетъ сегодня какъ въ день кончины Людовика XVI, одна только газета *France* вышла съ черною каймою.

— Ассигнаціи третьяго дня возвысились и при концѣ биржи весьма много ихъ требовали, полагали даже, что таковое движеніе и сегодня будетъ продолжаться. 3 проц. ренты сегодня утромъ у Тортона платили еще отъ 78. 90. до 79. Немедленно въ началѣ биржи понизились на 78. 50. такъ какъ разнесся слухъ, о поставленіи на Белгійскихъ границахъ наблюдательнаго корпуса состоящаго изъ 40 т. чел. Сверхъ того присовокуплено, что Министерство въ совершенномъ разстройствѣ, и что Маршалъ Сульта получилъ порученіе образовать новый кабинетъ.

— Въ Монитерѣ уведомляютъ о полученныхъ съ береговъ Ла Платы благопріятныхъ извѣстіяхъ. Адмиралъ Ле Бланъ подаетъ надежду, что несогласія съ Аргентинскою республикою будутъ окончены миролюбивымъ образомъ.

— Въ Монитерѣ напечатана депеша Адмирала Боденъ, въ коей онъ уведомилъ, что фрегатъ *Naiade* отправленъ имъ въ Брестъ, съ подробнымъ донесеніемъ о взятіи Санъ Жуанъ д'Уллоа, и съ приложеніемъ списка убитыхъ и раненыхъ во время приступа. Изъ донесенія Адмирала видно, что Французы потеряли 4 человека убитыми, въ томъ числѣ 1 офицера, а 30 деловыхъ были ранены. (A.P.S.Z.)

Алжиръ, 4-го Января.

31 ч. пр. м. въ 9 час. утра, пушечные выстрѣлы возвестили о прибытіи Католическаго Епископа Аббата Дюпюшъ. Немедленно по всѣмъ улицамъ раздался барабанный бой національной гвардіи, приглашая обывателей, къ торжественному правленію духовнаго начальника. Около полудня Епископъ ступилъ на твердую землю, гдѣ былъ встрѣченъ здѣшнимъ духовенствомъ, Губернаторскимъ Адъютантомъ и Плацъ-Командантомъ. Баталіонъ гренадеръ построился на рынкѣ въ двѣ ширинки, къ которымъ должна была присоединиться національная гвардія. Между тѣмъ несмотря на барабанный бой продолжавшійся два часа, выступили только три Испанца и пять Мальтійцевъ съ своимъ Полковникомъ. (G. C.)

Нидерланды.

Амстердамъ, 21-го Января.

На нашей биржѣ сегодня очень оживленной, съ разныхъ сторонъ распространился слухъ, что Французскій Посланникъ въ Лондонѣ Гр. Себастьяни, въ послѣдній вторникъ подписалъ опредѣленіе конференціи въ отношеніи къ Белгіи. Хотя Жур. *Handelsblad* присовокупляетъ, что объ этомъ извѣстіи, которое также находится въ Англійской Министерской газ. *Globe* не получено ни какихъ прямыхъ донесеній изъ Лондона и никакихъ подтвердительныхъ изъ Гаги, но и съ своей стороны упомянутый жур. полагаетъ, что нельзя прямо опровергать этого, такъ какъ это извѣстіе получено отъ достойныхъ довѣренности банкирскихъ домовъ, которые объ этомъ узнали отъ вѣрныхъ корреспондентовъ изъ Лондона. (A.P.S.Z.)

Белгія.

Брюссель, 21-го Января.

Жур. *Emancipation* уведомляетъ: „Утверждаютъ, что конференція сообщила Голландскому Правительству о сдѣланныхъ не давно предложеніяхъ Белгійскимъ Правительствомъ.”

— *Commerce Belge* пишетъ: „Увѣряютъ, что наше Правительство сегодня утромъ получило важныя депешы отъ Лондонской конференціи. Содержаніе депешей неизвѣстно, но говорятъ, что онѣ рѣшительны. Съ другой стороны равно утверждаютъ, что

Potém Król niejaki czas rozmawiał z różnemi deputowanemi i o godzinie 9-tej do swych powrócił pokojów. Liczba członków, wielkiej deputacji towarzyszących, do 150 być mogła. Żaden z deputowanych koalicyi, oprócz tych, których los przeznaczył, nie poszedł do Tuilleryow.

— Dzisiaj rano wszyscy Ministrowie zgromadzili się u Hrabiego Molé i potém udali się do Tuilleryow, gdzie odbyła się Rada pod prezydencją Króla.

— Królowa Angielska napisać miała własnoręczny, bardzo czuły list do Królowej Francuzów, w którym wynurza szczere ubolewanie nad zawczesnym zgonem Xiężny Maryi.

— Prośby względem reformy wyborów, które przed niejakim czasem tak wiele znalazły pochwały, nie dostąpią zapewne ani razu zaszczytu, ażeby były przedstawione Ministróm, przynajmniej kommissya, której polecone było ich rozpatrzenie, przełożyła Izbie większością 5 przeciwko 4 głosów przystąpienie do porządku dziennego.

— Z gazet legitymistycznych dzisiaj, w rocznicę śmierci Ludwika XVI sama tylko *France* z obwódką żałobną wysła.

— Renty zawczora podniosły się i bardzo szukane były ku końcowi giełdy, rozumiano nawet, że dzisiaj ten ruch trwać będzie. 3. proc. renty dzisiaj rano u Tortonia jeszcze 78, 90 do 79 płacono, zaraz na początku giełdy spadły na 78, 50, gdy rozniósł się pogłoska, o wystawieniu korpusu obserwacyjnego, ze 40 tysięcy ludzi, na granicach Belgijskich. Dodawano jeszcze, że Ministerium w zupełnem jest rozwiązaniu, i że Marszałek Soult otrzymał polecenie złożenia nowego Ministerium. (A.P.S.Z.)

— *Monitor* ogłasza, iż wiadomości od brzegów rzeki La Plata są bardzo pomyślne, ponieważ Admirał Le Blanc wynurza nadzieję, że spory z rządzą Argentyńską, będą w przyjacielskim sposobie załatwione.

— *Monitor* ogłasza depeszę Admirała Baudin, w której tenże donosi, że wyprowadził umyślnie fregatę *Naiade* do Brestu, z szczegółami o zdobyciu twierdzy San Juan d'Ulloa, tudzież listę osób zabitych lub rannych przy szturmie. Z raportu Admirała okazuje się, że Francuzi mieli 4 zabitych, między którymi znajduje się 1 oficer, tudzież 30 rannych. (A.P.S.Z.)

Alger, 4 Stycznia.

D. 31 z. m. o godz. 9 rano zapowiedziały wystrzały armatne przybycie Biskupa Katolickiego Xiędza Dupuch. Uderzono natychmiast w bębny gwardyi narodowej po wszystkich ulicach, aby powołać do broni obywateli dla uroczystego przyjęcia duchownego naczelnika. Około południa wysiadł Biskup na ląd, gdzie był przyjęty przez tutejsze Duchowieństwo. Adjutanta Gubernatorskiego i Komendanta placu. Bat. lion grenadierów utworzył na rynku dwa rzędy, do których miała się przyłączyć gwardya narodowa. Tymczasem pomimo dwugodzinnego bębnienia, wystąpił tylko trzech Hiszpanów i pięciu Maltańczyków z Półkownikiem swoim. (G. C.)

NIDERLANDY.

Amsterdam, 21 go Stycznia.

Na giełdzie naszej, dzisiaj bardzo ożywionej, z różnych stron krążyła wiadomość, że Poseł Francuzki w Londynie, Hrabia Sebastiani, ostatniego czwartku, postanowienia Konferencyi względem Belgii również podpisał. Wprawdzie dodaje *Handelsblad*, że o tej nowinie, która także w ministerialnej gazecie Angielskiej *Globe* jest umieszczona, nie ma jeszcze żadnej prosto wiadomości z Londynu i żadna potwierdzająca z Hagie nie przyszła; atoli mnie ma taż gazeta, iż nie można wyrażnie temu zaprzeczać gdyż są najgodniejsze wiary domy handlowe, które też nowinę tę od godnych wiary korrespondentów z Londynu otrzymały. (A.P.S.Z.)

BELGIA.

Bruxella, 21 Stycznia.

Dzien. *Emancipation* donosi: „Zapewniają, że ze strony konferencyi uczynione zostało Rządowi Hollenderskiemu udzielenie o зробionych niedawno propozycjach przez Rząd Belgicki.

— W *Commerce Belge* czytamy: „Zapewniają, że Rząd nasz otrzymał dzisiaj rano ważną depeszę od Konferencyi Londyńskiej. Treść depeszy nie jest wiadomą, lecz mówią, że jest stanowczą. Z innej strony również zapewniają, że z obawy spotkania się przez nie-

опасаясь стычки по несогласію войскъ обѣихъ сторонъ, Посланники участвующихъ въ конференціи Державъ подписали протоколъ, коего цѣлюю есть поставить Голландіи и Бельгіи на видъ, чтобы они велили войскамъ своимъ отступить на три часа отъ черты обоюдныхъ крѣпостей, исключая находящихся въ укрѣпленныхъ мѣстахъ. Мѣра эта, предпринята по опасенію какихъ либо происшествій, кои могли повлечь за собою бѣдственнѣйшія послѣдствія для всей Европы.”

— Въ *Observateur* пишутъ, что Графъ Меродъ представилъ Французскому Королю слѣдующій проектъ договора съ Голландіею: Бельгія удержитъ за собою Лимбургъ и Люксембургъ, а уступитъ Голландіи, въ замѣну оныхъ, крѣпости Местрихтъ и Люксембургъ, со всеми правами собственности. Бельгія не будетъ содержать своихъ войскъ въ близости этихъ крѣпостей, она обязывается платить ежегодно Голландіи по 4,000,000 фр. и внести единовременно 65,000,000 фран. тотчасъ послѣ заключенія мирнаго трактата. (A.P.S.Z.)

А н г л і я.

Лондонъ, 12-го Января.

Изъ разныхъ мѣстъ получаютъ извѣстія о причиненныхъ, бывшею недавно бурей, опустошеніяхъ. Обломки кораблей плаваютъ по морю, которое безпрестанно выбрасываетъ на берегъ мертвые тѣла. Сообщенія между Бангоръ и Англезіи, прерваны на нѣкоторое время, потому, что славный висциій мостъ близъ Моней поврежденъ. Во время этой неслыханной бури, паровозы, идущіе по Манчестерской дорогѣ, должны были остановиться.

— Въ Ирландіи носятся слухи, будто бы тамошнее Правительство получило свѣдѣніе о составившемся заговорѣ умертвить всѣхъ владѣльцевъ земель Англиканскаго исповѣданія. Утверждаютъ, что Лордъ Норбури, котораго недавно застрѣлили были первою жертвою этого заговора.

— Въ Ирландіи арестованъ нѣкто по подозрѣнію, въ убійствѣ Лорда Норбури. Онъ былъ сторожемъ въ услуженіи у Лорда, который удалилъ его, шесть недѣль тому назадъ.

— Изъ Ливерпуля безпрестанно приходятъ извѣстія объ опустошеніяхъ причиненныхъ бурей. Между прочимъ жалуются на прибрежныхъ поселянъ, которые ограбили пассажировъ двухъ Американскихъ пакетботовъ *Pennsylvania* и *Lockwoods*. Близъ Ливерпуля найдено 9 человекъ убитыхъ, 17 утонувшихъ, а 89 мертвыхъ тѣлъ засыпанныхъ пескомъ, всего 115 чел. Въ Ирландіи считаютъ до 400 чел. погибшихъ во время бури.

— Въ *Times* пишутъ, что новый родъ Ассамскаго чая, многимъ понравился. Во время аукціона на биржѣ, продано только восемь цыбиковъ этого чая, покупателей же было такъ много, что платили гораздо выше настоящей цѣны. По нынѣшней торговой системѣ, предполагается замѣнить Китайскій чай Ассамскимъ.

— Изъ Нью-Йорка получены благопріятныя извѣстія. Въ Канадѣ не было новаго возмущенія. Пишутъ, что только Сиръ Алламакнабъ убитъ изъ ружья мятежниками, укрывающимися въ лѣсахъ.

— Женщины области Массачусетъ подали просьбу въ Палату представителей, требуя чтобы независимость Гантской республики была признана, и чтобы съ оною установлены были дипломатическія сношенія. Просьба принята большинствомъ 172 голосовъ противъ 12. (О.Г.Ц.П.)

19-го Января.

Вчера у Королевы былъ первый пріемъ со времени прибытія Ея изъ Виндзора; также имѣли аудіенцію Бразиліанскій посланникъ Г. Гальвао и Англійскій Посланникъ при Германскомъ союзѣ Г-нъ Ральфъ Аберкромби.

— Сегодня въ политическихъ обществахъ навѣрное утверждали, что и со стороны Франціи подписано окончательное опредѣленіе конференціи въ отношеніи Голландіи и Бельгіи. Если это подтвердится, то споръ этотъ можно бы было считать окончаннымъ и эти два Государства были бы въ состояніи уменьшить свои войска.

— На биржѣ, на дняхъ опять распространился слухъ, что Англія договаривается съ Португаліею на счетъ покупки Азорскихъ острововъ. Хотя многіе не вѣрятъ этому слуху, но онъ произвелъ нѣкоторое вліяніе на Португальскія ассигнаціи.

— Вчера утромъ въ Лондонской Гостинницѣ происходило публичное собраніе, для принятія донесенія Комитета установленнаго въ прежнемъ собраніи 12 Окт. прош. года, который долженъ былъ отыскать средства и путь, для устройства пароходнаго сообщенія съ Индіею, чрезъ Чермное море. Донесеніе по-

porozumienie zgrupowanych wojsk obustronnych, postowie należących do Konferencyi Mocarstw, podpisali protokół, którego celem jest wskazać Hollandyi i Belgii, ażeby one wzajemnie cofnęły swe wojska na trzy godziny od promienia twierdz obustronnych, z wyjątkiem tych, które się znajdują na umocowanych stanowiskach. Środek ten ostrożności pochodzi z obawy wypadków, któreby pociągnać mogły za sobą najsmutniejsze skutki dla całej Europy.”

— *Observateur* donosi, że Hrabia Merode miał przedstawić Królowi Francuzów następujący projekt do układu z Holandją: Belgia zatrzyma Limburg i Luxemburg, odda zaś Hollandyi twierdze Mästricht i Luxemburg, z wszelkimi prawami swojemi; wojsk swoich w bliskości tych twierdz zgromadzać nie będzie; podejmuje się przytém płacić Holandyi po 4,000 000 fr. i na raz jeden 65,000,000 frank., zaraz po podpisaniu pokoju. (A.P.S.Z.)

А н г л і я.

Лондонъ, дня 12-го Стycznia.

Ze wszystkich stron kraju nadchodzą smutne doniesienia o spustoszeniach, jakie zrzadziła ostatnia burza; zręby okrętów pływają po morzu, które ciągle wyrzuca trupy na brzegi. Związki między Bangor i Anglesea są na niejaki czas przerwane, z powodu, że ów sławny most wiszący przy Monai, jest znacznie uszkodzony. W czasie tej, nader pamiętnej burzy, parowozu idące po kolei szynowej Manchesterkiej, musiały się zatrzymać.

— *Morning-Post* donosi, że w Irlandyi krąży pogłoska, iż Rząd tamtejszy miał otrzymać doniesienie o istniejącem sprzysiężeniu na wymordowanie wszystkich właścicieli dóbr wyznania anglikańskiego. Lord Norbury, który niedawno zastrzelony został, miał być pierwszą ofiarą tego planu.

— W Irlandyi uwięziono jednego człowieka, na którego padło podeprzenie, jakoby miał zabić Lorda Norbury. Był on stróżem w służbie Lorda, lecz przed pięcioma tygodniami został odprawiony.

— Ciągle jeszcze nadchodzą z Liverpool doniesienia o zrzadzonych szkodach przez ostatnią burzę. Między innemi użalają się na wieśniaków, przy brzegu morza mieszkających, którzy zrabowali zupełnie podróżnych, znajdujących się na pokładzie dwóch Amerykańskich statków, pocztowych: *Pennsylvania* i *Lockwoods*. W hłiskości miasta Liverpool znaleziono 9 ludzi zabitych, 17 utonionych, a 89 zmarłych na ławach piaszczystych, ogółem 115. W Irlandyi podają liczbę osób, przez burzę pozbawionych życia do 400.

— *Times* donosi, że nowy rodzaj herbaty Assamskiej, znalazł wielu lubowników. Na licytacji w giełdzie, sprzedawano tylko 8 skrzyń tymczasowie, a pokup był tak wielki, że ją nad wartość rzeczywistą sprzedano. Herbata Assamska, przeznaczona jest w dzisiejszym kierunku handlu do zastąpienia chińskiej.

— Wiadomości z New-Yorku nadeszły brzmia pomysłnie. W Kanadzie nie zaszły nowe rozruchy; w jednym tylko liście wymieniają, że Sir Allan Macnab zastrzelony został przez wichrzycieli, w lasach przebywających.

— Kobiety z Państwa Massachusetts, podały prośbę do Izby reprezentantów, domagając się uznania rzeczypospolitej Hajtańskiej i zawiązania z nią układów dyplomatycznych. Prośba ta, przyjęta została większością 172 głosów przeciw 12. (G.R.K.P.)

Dnia 19-go.

Wczora u Królowej były pierwsze pokoje od jej przybycia z Brighton; mieli także audyencyą u Królowej Posel Brazylijski P. Galvao i Posel Angielski przy związku Niemieckim P. Ralph Abercrombie.

— Dzisiaj w kołach politycznych z pewnością utrzymują, że ze strony Francyi nastąpiło podpisanie ostatecznego postanowienia konferencyi, względem Hollandyi i Belgii. Jeśliby się to potwierdziło, tedy kwestyą tę możnaby było uważać za ukończoną i oba te państwa byłyby w stanie zmniejszyć swe siły wojenne.

— Na giełdzie w tych dniach znowu rozbiegła się pogłoska, że Anglia układa się z Portugalią o kupno wysp Azorskich. Chociaż wielu zgoda nie wierzy tej pogłosce, jednak wywarła ona niejaki wpływ na stan papierów portugalskich.

— Wczora rano w Gospodzie Londyńskiej odbyło się zgromadzenie publiczne dla przyjęcia doniesienia Komitetu, ustanowionego na dawniejszym zgromadzeniu 12 Października, który miał rozstrząsnąć środki i drogę do urządzenia komunikacyi statkami parowymi z Indjami przez Morze Czerwone. Doniesienie wyraża,

(2)

казываетъ, что ежемѣсячное правильное сообщеніе, моглобы только производиться частною компанією, именно посредствомъ семи пароходовъ; четыре съ Индѣйской и три съ Европейской стороны, каждый неменѣе 2000 тоннъ и силою въ 500 лошадей. Закладный капиталъ долженъ составлять 520,000 ф. с., на годичное содержаніе со включеніемъ 5% роста, застрахованій и проч., 250,000 ф. с. Комитетъ предлагаетъ по предосторожности, имѣть закладный капиталъ неменѣе 600,000 фун. стер.

— Носятся слухи, что большая часть Министровъ, по поводу бывшихъ въ нѣкоторыхъ городахъ смутеній, вознамѣрилась внести въ парламентъ билъ о вѣзмѣненіи существующихъ постановленій о зерновомъ хлѣбѣ; въ семь билъ предполагается, вмѣсто пошлины, взимаемой нынѣ отъ продажныхъ цѣнъ, установить постоянную и неизмѣнную пошлину. Первый Министръ еще колеблется, но вѣроятно согласится на неотступныя просьбы прочихъ Министровъ, тѣмъ болѣе, что по утврѣженію нѣкоторыхъ Робертъ Пиль объявилъ, что если онъ снова вступить въ Министество, то представить парламенту эту мѣру.

(A.P.S.Z.)

Испанія. (съ Испанскихъ границъ.)

Phare de Bayonne уведомляетъ изъ Мадрита отъ 12 Января, что главный корпусъ Кабреры совершенно разбитъ Генераломъ фанъ Галеномъ. Впрочемъ сказанный жур. сомнѣвается въ точности сего извѣстія.

— Въ Верѣ 7 Января сдѣланъ размінъ 240 павильныхъ и слышно, что Эспартеро и Марото согласились удержать трактатъ Элліота.

— Капитанъ Ханарисъ оставилъ съ четырьмя солдатами службу Мунагорри и перешелъ къ Карлистамъ. (A.P.S.Z.)

(изъ Франц. газ.)

Въ *Sentinelle des Pyrénées* пишутъ изъ Мадрита, что въ этомъ городѣ готовятся важныя событія. Говорятъ, что Эспартеро будетъ назначенъ военнымъ диктаторомъ. Утверждаютъ, что Палата кортесовъ будетъ закрыта, а партія фаватиковъ приняла своимъ отзывомъ слова: „Не нужны намъ адвокаты, не нужно намъ пустословія.“ Говорятъ, что Ген. Нарваесъ, узнавъ объ этомъ, скрылся, видя, что дѣло идетъ о его головѣ. Кордова не послѣдовалъ его примѣру; онъ стоитъ слишкомъ высоко въ обществѣ мѣтніи, чтобы могъ опасаться за свою жизнь. Слухи сии подтверждаетъ отправленіе чрезъ Байонну въ С. Себастьянъ агента Гг. Пизарра и Але, которому поручено содѣйствовать симъ замысламъ. (О.Г.Ц.П.)

Италія. Пиза, 6-го Января.

Изъ Пизы пишутъ: Когда Марія Кристина Орлеанская, Герцогиня Виртембергская, съ твердостью и христіанскимъ смиреніемъ, получивъ духовное утѣшеніе генеральнаго Викарія Лунджи дель Флантина, скончалась немедленно, начались приготовленія къ возданію ей послѣдняго долга, сообразно ея сану. 4 числа, неутѣшенный супругъ ея выѣхалъ изъ Пизы въ Генуу. Тѣло Герцогини бальзамировано, положено въ тройной гробъ и поставлено было на высокомъ катафалкѣ, въ залѣ дворца Витолли, устроенной на подобіе траурной часовни, въ коей, многочисленное духовенство отправляло богослуженіе и литургію. По прошествіи трехъ дней, въ соборѣ великолѣпно убранномъ и освѣщенномъ, отслужена была панихида, въ присутствіи Герцоговъ Немурскаго и Саксенъ-Кобургскаго, Французскихъ посланниковъ при Сардинскомъ и Тосканскомъ дворахъ, Губернатора г. Пизы и многихъ Французскихъ и Виртембергскихъ подданныхъ. Послѣ того, въ часовнѣ отпѣто было тѣло Герцогини, а вечеромъ Герцогъ Немурскій отправился въ Ливорно. Тѣло Герцогини будетъ перевезено изъ Ливорно въ Марсель на пароходѣ. (О.Г.Ц.П.)

Турція.

Константинополь, 26-го Декабря.

Ожиданія публики снова не осуществились. Миновался Байрамъ, а въ Государственномъ управленіи Турціи не произошло никакихъ перемѣнъ.

— Поселившіеся здѣсь Англичане присутствовали при освященіи церкви ихъ исповѣданія. Священникъ Англійскаго посольства говорилъ при семъ случаѣ весьма значительную проповѣдь. (О.Г.Ц.П.)

же мѣсячная регулярная коммуникація моглабы быдъ только осуществлена черезъ компанію prywatną, mianowicie za pomocą siedmiu statków parowych, cztery dla strony Indyjskiej, a trzy dla Europejskiej, każdy nie mniej, jak 2,000 beczek i siły 500 koni. Kapitał zakładowy podaje się na 520,000 fun. szter., na roczne utrzymanie z włączeniem 5 pct., assekuracji i t. d. 250,000 fun. szter. Komitet zaleca dla ostrożności, mieć kapitał zakładowego do 600,000.

— Rozeszła się wiadomość, że większa część Ministrów, ze względu na zasile poruszenia ludności miast fabrycznych, umyśliła przetożyc Parlamentowi bil, zmieniający dotychczasowe prawa zbożowe, w którym terażniejszy system, stanowiący cło od cen wziętych w przecięciu, zamieniony będzie na cło stałe i niezienne. Pierwszy Minister jeszcze się waha, lecz pewnie usłucha nalegań kolegów, szczególnie zaś z uwagi, że i P. Robert Peel miał oświadczyć, że w razie, gdyby wrócił do Ministerstwa, środek ten Parlamentowi przetoży.

Hiszpania. (Od granic Hiszpańskich.)

Phare de Bayonne donosi z Madrytu pod 12 Stycznia, że główny korpus Kabrery, zupełnie pobity został przez Jenerała van Hallen. Wspomniany jednak dziennik wątpi o prawdziwości tej wieści.

— W Vera 7 Stycznia wymieniono 240 wziętych w niewolę i słychać, że Espartero i Maroto zgodzili się u-trzymać traktat Elliota.

— Kapitan Janariz ze czterema żołnierzami opuścił służbę Muñagorrego i poszedł do Karolistów.

(A.P.S.Z.)

(Z gazet francuzkich).

Sentinelle des Pyrénées pisze z Madrytu: „Przygotowują się ważne wypadki w Madrycie. Espartero, ma otrzymać najwyższą dyktaturę wojenną, Kortezy mają być zniesione, a hasłem stronnictwa zapalnego: *Niechcemy adwokatów, — Niechcemy próżnych słów!* Z tego także powodu, miał schronić się Jenerał Narvaes; wiedział bowiem dobrze, że tu idzie o jego głowę. Kordova nie uczynił tego; jego stanowisko jest nadto wznieśli, aby się mógł obawiać targnienia na swoje życie. Dla potwierdzenia tego, musimy donieść, że agent PP. Pizarro i Alaix został wysłany przez Bayonnę do San Sebastian dla popierania tego planu.“ (G.R.K.P.)

Włosy. Piza, 6 Stycznia.

Donoszą z Pizy: Skoro Marya Krystyna Orleańska, Xiężna Württemberska, ze stałością i chrześcijańskim poddaniem się, pokrzepiona duchowną pociechą Jenerału Wikaryusza Luigi del Flantina, oddała Bogu ducha, zajęto się przygotowaniem ostatniej posługi, jej godności odpowiedniej. D. 4, pogrążony w smutku małżonek Xiężny, opuścił Pizę, to bolesne dla niego miejsce, i odjechał do Genui. Zwiłki Xiężny, nabalsamowane, złożone w potrójnej trumnie 5-go b. m. wystawiono na wielkim katafalku, w sali pałacu Vitelli, którą zamieniono w żałobną kaplicę, gdzie liczne duchowieństwo odprawiało modlitwy i msze. Po trzech dniach, w katedrze, którą wspaniale przybrano i oświetlono, było wielkie requiem, na którym znajdowali się Xiążęta Némours i Sasko-Koburski, francuzcy połowie przy dworach: sardyńskim i tokańskim, Gubernator Pizy, wielu oraz Francuzów i Württemberczyków. Potem, w kaplicy żałobnej odprawiało duchowieństwo ostatnie modlitwy, a wieczorem Xiążę Némours udał się do Livorny. Zwiłki Xiężny będą na statku parowym odwiezione z Livorny do Marsylii.

(G.R.K.P.)

Turcja.

Stambul, 26-go Grudnia.

Oczekiwanja publiczności spełży znowu na niczym; przeszły święta Bajramu, a przecieź nie ogłoszono zmian nowych w zarządzie.

— Osiedli tutaj Anglicy, obecnymi byli wczora przy poświęceniu kaplicy swojego wyznania. Kapelan poselstwa angielskiego, miał przy tej uroczystości nader uczące kazanie. (G.R.K.P.)